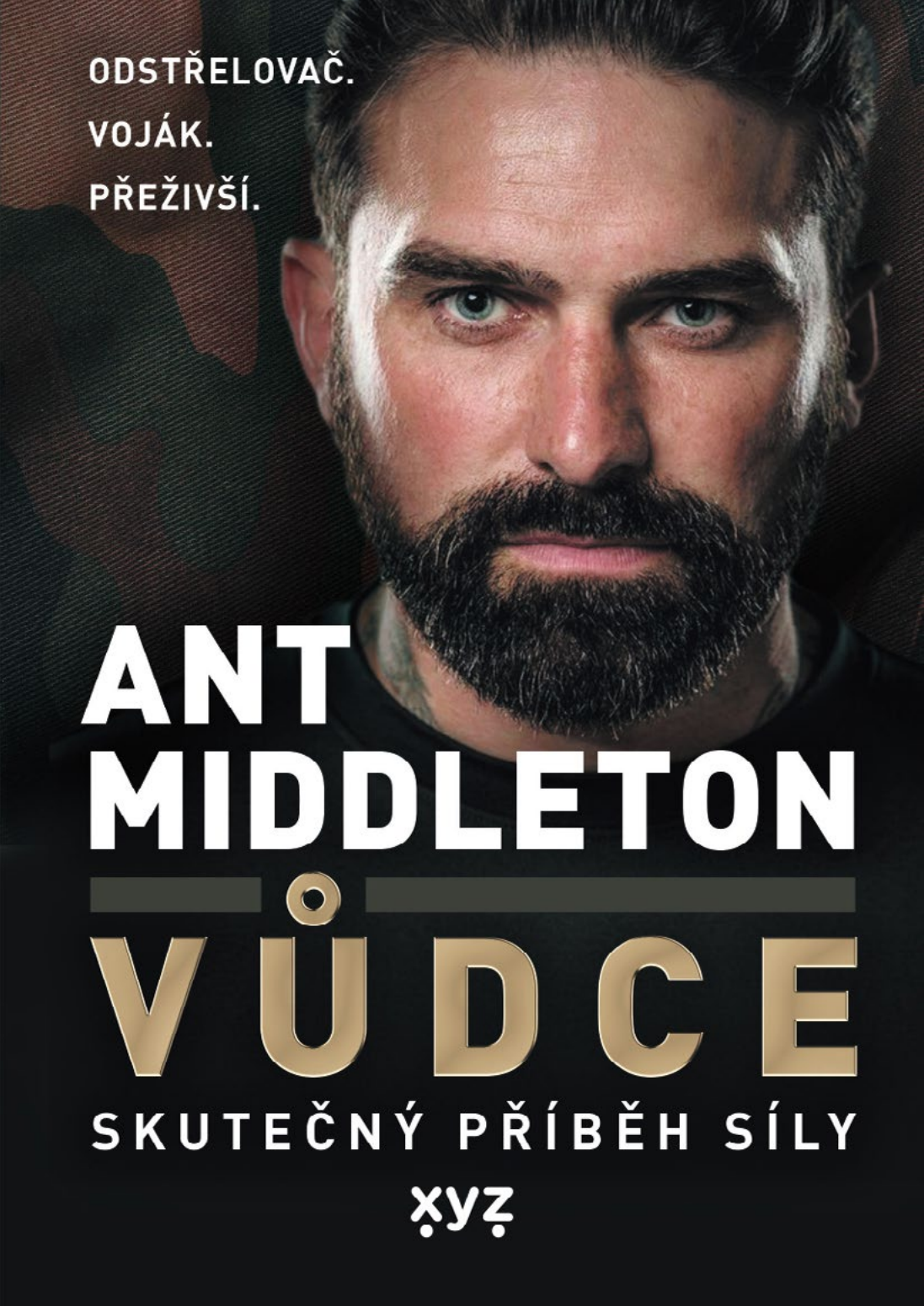

A close-up portrait of Ant Middleton, a man with a dark beard and light-colored eyes, looking directly at the camera. The background is dark and textured.

ODSTŘELOVAČ.
VOJÁK.
PŘEŽIVŠÍ.

ANT MIDDLETON

VŮDCE

SKUTEČNÝ PŘÍBĚH SÍLY

xyz

Vůdce

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

Ant Middleton

Vůdce – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

**ANT
MIDDLETON
VŮDCE
VŽDY V ČELE**

**ODSTŘELOVAČ.
VOJÁK.
PŘEŽIVŠÍ.**

xyz.

FIRST MAN IN: Leading from the Front

© Anthony Middleton, 2018

Translation © Michael Voplatka, 2023

Jacket photographs © Andrew Brown (author),

Shutterstock.com (background)

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2023

ISBN tištěné verze 978-80-7683-433-0

ISBN e-knihy 978-80-7683-440-8 (1. zveřejnění, 2023) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7683-441-5 (1. zveřejnění, 2023) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7683-439-2 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

Pro Emilii

Jediné osobě, která mě jednou větou dokáže
zlomit nebo k něčemu přinutit. Tahle žena mě
každým dnem posouvá vpřed a za všech okolností
ode mě nepřijímá nic jiného než sto procent.

Když ztratím směr, ona mi vytyčí nový.
Když už jsem přes čáru, ona mi šlápne na nohu.

A když selžu, ona je jediný člověk,
který mě dokáže znovu postavit na nohy
a přimět mě, abych se cítil neporazitelný.
Moje manželka je důvodem, proč jsem
dnes tady. Ona je tou dámou, jež ze mě
udělala muže, kterým jsem.

OBSAH

PŘEDMLUVA	4
LEKCE PRVNÍ	7
LEKCE VŮDCOVSTVÍ.....	19
LEKCE DRUHÁ	20
UDĚLEJTE Z NEPŘÍTELE ZDROJ SVÉ ENERGIE.....	20
LEKCE TŘETÍ	34
VŮDCI NESTOJÍ V DAVU	34
LEKCE ČTVRTÁ	42
SPŘÁTELTE SE SE SVÝMI DÉMONY.....	42
LEKCE PÁTÁ	59
VŮDCE NEMUSÍ BÝT VELITELEM.....	59
LEKCE ŠESTÁ	70
SELHÁNÍ NESPOČÍVÁ V TOM, ŽE UDĚLÁME CHYBU, ALE V TOM, ŽE JI NECHÁME VYHRÁT	70
LEKCE SEDMÁ	82
VÁLKA JE VŽDY VE VAŠÍ HLAVĚ	82
LEKCE OSMÁ	94
SÍLA INTELIGENTNÍHO VYČKÁVÁNÍ.....	94
LEKCE DEVÁTÁ	103
JAK SE VYHNOUT VZPOURE	103
LEKCE DESÁTÁ	118
ZÁKLADNÍ LEKCE VŮDCOVSTVÍ.....	118
PODĚKOVÁNÍ	121

PŘEDMLUVA

VĚTŠINA LIDÍ, které ve svém každodenním životě potkávám, nemá odvahu položit tu otázku s velkým O. Většina mě zná z televize a ví, že jsem se speciálními silami odsloužil dvě rotace v Afghánistánu. Jelikož jsem se v televizi poprvé objevil na čtvrtém kanále v pořadu SAS: *Odvážní vítězí*, lidé se často domnívají, že jsem byl členem SAS – Special Air Service¹. Ve skutečnosti jsem byl operátorem SBS – Special Boat Service². V řeči vojáků jsem byl pátračem. Mojí prací bylo vést malou skupinu mužů do objektů Tálibánu, v nichž jsme při nebezpečných úkolech typu „zatknout nebo zabít“ hledali vysoce postavené cíle. Kvůli vysokému stupni utajení operací speciálních sil o těchto misích nemůžu mluvit. Můžu vám ale dát poměrně obecnou odpověď na onu otázku s velkým O.

Zabít někoho je jako pohnout o pár milimetrů ukazováčkem. Je to jako slyšet tupou ránu. Je to jako vidět, jak něco ve tvaru

1 speciální jednotka britských pozemních sil, pozn. překl.

2 speciální jednotka britského námořnictva, pozn. překl.

člověka spadne mimo váš zaměřovač. Je to jako dokončit práci. Je to uspokojujivé. Kromě toho ale zabití člověka není vůbec ničím. Možná vám to přijde šokující. Možná vám to dokonce přijde odporné. Jsem si vědom toho, že je moje odpověď neobvyklá. Není to ani odpověď, kterou by vám dal každý, kdo bojoval ve válce. Mnoho statečných mužů, po jejichž boku jsem sloužil, zůstane navždy traumatizováno hrůzami, jichž byli svědky a jichž se sami účastnili. Být součástí týmu zaměřeného na úkoly „zatknout nebo zabít“ znamenalo pravidelnou práci pod stresem z ohrožení života a téměř každodenní obklopení krví a zabíjením. Já jsem ale nebojoval s traumatem. Bojoval jsem s uspokojením. Užíval jsem si to. Někdy možná až moc. Boj mi dělal radost. A dnes mi každý den chybí.

V Afghánistánu bylo na každodenním pořádku, že na vás někdo střílel. Začali jste to očekávat. Přežití jsem vnímal jako loterii. Pokaždé, když jsem jako pátrač vstupoval do objektu Tálibánu nebo do místnosti uvnitř objektu a věděl jsem, že na mě uvnitř čeká zlo, hlavou se mi honilo, jaké mám vyhlídky. Bylo to trochu jako ruleta – kalkulované riziko. Říkal jsem si: „Jaká je šance, že jakmile projdu těmi dveřmi, bude tam bojovník, který na mě čeká? Jaká je pravděpodobnost, že mě jedna střela trefí do hlavy a zabije mě?“ Když jsem o tom takhle přemýšlel, obvykle jsem si uvědomil, že pravděpodobnost je docela malá. Takže jsem si řekl: „Srát na to, pravděpodobnost je na mojí straně.“ A to mě dostalo dovnitř.

Někdy se už v téhle fázi vstupu mým směrem střílelo. Zkušenost mi ale říkala, že tyhle dávky po pár sekundách ustanou a já se budu moct pohnout – vstoupit dovnitř příkrčený, protože ti idioti s ákáčkama většinou nedokázali udržet přirozený zdvih zbraně a při střelbě to rozprášili do stropu. Říkal jsem si: „Jestli zase zmáčkne spoušť, stihne maximálně jednu nebo dvě rány, než to do něj nasázím.“ Pokud by z jeho zbraně vyšel jeden nebo dva výstřely a trefily mě do hrudního plátu, odnesl by to jenom plát. Kdybych to dostal do nohy, jenom by mě to na okamžik znehybnilo. Kdybych spadl na zem, věděl jsem, že můj kámoš je hned za mnou, hned na mém rameni, a v mžiku by tu práci dodělal. Takhle jsem to viděl – jako loterii. Pokaždé šlo o pravděpodobnost. V hlavě jsem si to vždycky takhle vypočítával.

To ale neznamená, že to pro mě bylo jednoduché. Naopak. Na začátku každého úkolu jsem míval hrozný strach. Ale jakmile to všechno začalo – okamžik vstupu do objektu nebo kontakt s nepřítelem –, přesunul jsem se do naprosto odlišné psychické dimenze. Jediná věc, ke které to dokážu přirovnat, jsou poslední okamžiky před autonehodou, když se vám to všechno odehrává jako ve zpomaleném filmu. Váš mozek se přepne do hyperefektivního stavu a absorbuje tolik informací z vašeho okolí, že se člověku doopravdy zdá, jako by čas najednou zpomalil – jako byste získali schopnost samotný čas ovládat.

To mi umožnilo jednat s takovou mírou preciznosti, že se zdálo, že dokážu vnímat milisekundy. Byl to stav naprostého

soustředění, čisté akce, ryzího instinktu, všechny buňky v těle pracovaly v dokonalé harmonii a na úrovni vrcholného výkonu k dosažení společného cíle. Necítil jsem žádné emoce. Byla jen ostražitost, kontrola a akce. Ten pocit byl nejbližší mojí představě všemohoucnosti, nejbližší tomu, jak být jako Bůh. A tím jsem svým způsobem i byl. Když jsem byl pátračem uprostřed nebezpečné mise, moje mysl i tělo se cítily božsky – a já jsem musel ve zlomku sekundy božsky jednat při rozhodování o tom, kdo bude žít a kdo zemře.

První člověk, kterého jsem ve svém životě zabil, proti mně vylezl z horkého, prašného stínu afghánského obydlí. Byla noc. Měl na sobě tradiční bílý hábit po kotníky, nazývaný dišdaš. Přes pravé rameno měl silný pás a v rukou AK-47. Zastavil se a zamžoural do tmy. Nemohl mě vidět. Pořád zíral. Jeho krk se natáhl dopředu. Uviděl, jak jej ze tmy sledují dvě zelené oči mého přístroje pro noční vidění. A pak to přišlo – událost, jež se mi nadále stala dobře známou. Zatímco se toho v jejím průběhu odehraje mnoho, okamžik smrti má vždy svůj řád, určitou sekvenci. Probíhá to takhle: Leknutí. Pochybnost. Nevěřícnost. Zmatení. Váš cíl pocituje nutnost ověřit si situaci, jejíž existenci nevěří. Hlavou mu sviští myšlenky. Jeho ústa se na pár milimetrů pootevrou. Jeho oči mžourají do tmy. Jeho brada se předsune. Jeho tělo začne zaujímat jiný postoj. A pak...

Ten okamžik – okamžik, který jsem v Afghánistánu sledoval stále dokola v tom důvěrném nesmírně zpomaleném záběru

– byl naší tajnou zbraní. Jestli zůstaneme naživu a dosáhneme stanovených cílů záviselo na nepatrném okamžiku, jako byl tento. Vojáci speciálních sil jsou trénováni k tomu, aby jednali mezi jednotlivými tiky vteřinové ručičky hodin, aby vklouzli dovnitř a ven a vykonali svou práci v čase, za který nepřítel přepne z jedné myšlenky na druhou. A takhle to probíhalo i té noci, kdy jsem poprvé zabil. Z mé pozice v rohu dvorku jsem udělal půl kroku vpřed, zvedl zbraň a stiskl spoušť. Jednou a pak podruhé. Tlumič, který jsem předtím našrouboval na hlaveň, udělal z hlasitých výstřelů zvuky ne o moc hlasitější než klikání počítačové myši. Perfektní výstřely. Dvě rány do úst. Šel k zemi.

Speciální síly hledají jedince schopné tyhle věci vykonávat jako své zaměstnání den za dnem, aniž by je to zničilo. Takový jsem byl i já. Takoví lidé se ale nerodí. Jsou k tomu přetvoření. Tahle kniha není jen lekcemi vůdcovství, jež jsem se za ta léta naučil. Je to příběh o tom, jak se ze mě stal člověk, kterým dnes jsem. Je to vyprávění o naivním a laskavém klukovi, jehož první vzpomínka je na jeho milovaného otce, který byl nalezen mrtev. Je to příběh o překážkách, bolesti a zběsilosti v armádě, o temnotě a násilí v ulicích Essexu, o dnech ve válečné zóně, dnech ve vězení, dnech pátrání po unesených holkách v cizích zemích, dnech takřka nemožného vyvedení chlapů z pekla. Je to vyprávění o tom, jak jsem se stal typem jedince, který vede vlastním příkladem. Jedince, který nehledě na nebezpečí před sebou chce být vždy tím prvním uvnitř.

* * *

PODIVNÉ ZVUKY. POHYBUJÍCÍ SE LIDÉ. Mluvící lidé. Kroky. Těžké, dospělé kroky, které nepoznávám. Posadil jsem se na posteli a pokoušel se probrat protřením očí pomocí hřbetů rukou. Byl týden po Vánocích – máma s tátou nejspíš měli večírek. Slezl jsem z horní palandy okolo postele mého bratra, která byla prázdná. Na šuplíkové komodě byla má oblíbená hračka, plastový vojenský vrtulník, který mi táta koupil k mým pátým narozeninám. Vytáhl jsem se až na špičky nohou a roztočil jeho černé listy vrtule. Otočil jsem se za těmi zvuky. Škvírou ve dveřích jsem uviděl policistu.

Proklouzl jsem ven a v šedém pyžamu a naboso šel za ním směrem k ložnici rodičů. Na chodbě jsem prošel kolem dvou dalších policistů, kteří spolu mluvili a nejspíš si mě nevšimli. V ložnici rodičů zářila světla. Uvnitř byli další policisté, asi čtyři nebo pět, mačkali se okolo postele. Zaujatý a vzrušený jsem se protlačil mezi nohama dvou z nich a nakoukl směrem, kterým se dívali. Někdo tam ležel pod dekou. Ať to byl kdokoli, nehýbal se. Protáhl jsem se dopředu, abych lépe viděl.

„Ne! Ne! Ne!“ zakřičel policista. Sklonil se a jeho kostnaté prsty tlačící do mého ramena mě vyprovodily zpátky na chodbu a pak do jiného pokoje. Byli tam všichni mí bratři – Peter,

Michael a Daniel. Někdo do pokoje přinesl zespodu televizi. Všichni se na ni dívali. Sedl jsem si do kouta. Neřekl jsem ani slovo.

Moje další vzpomínka je asi čtyři týdny poté. Probudil jsem se. „Anthony! Anthony! No tak, Anthony. Probud' se.“ Bylo rozsvíceno. Nade mnou stáli dva lidé, moje máma a chlap, kterého jsem nikdy dřív neviděl. Byl nesmírně vysoký, měl velký nos a dlouhé, tmavé vlasy, které mu sahaly až na záda. Nevěděl jsem, kolik mu bylo, ale bylo zjevné, že byl mnohem mladší než máma.

„Anthony,“ řekla, „seznam se se svým novým tátou.“

LEKCE PRVNÍ

**NIKOMU NEDOVOLTE,
ABY DEFINOVAL,
KÝM JSTE**

ZDÁLO SE MI, ŽE JEDEME UŽ CELÉ DNY. Podíval jsem se z okýnka auta a sledoval, jak se z dálnice stala silnice první třídy a pak úzká, klikatá vesnická silnička obklopená živými ploty. S každou ujetou milí mě cesta unášela blíž a blíž novému životu, který jsem si vybral, a dál od důvěrně známého rodinného domova a všeho, co jsem miloval, nenáviděl a čeho jsem se obával. Mraky nad námi visely jako olejovité cáry a listopadový vítr bušil do střechy našeho Fordu Sierra, který si to šinul venkovem hrabství Surrey. Nikdo moc nemluvil, ani já, ani máma, ani můj nevlastní otec. Nechali jsme, aby se o konverzaci postaralo anglické počasí. Kola se valila po asfaltu a hlavou mi vířily znepokojivé myšlenky. Rozhodl jsem se správně? Bude se mi v mém novém domově líbit? Nebo jsem jen vyměnil jednu nepředvídatelnou díru za jinou? Kým budu, až tahle cesta skončí? Kdybych tehdy znal odpověď, okamžitě bych otevřel dveře a za jízdy z auta vyskočil.

Pravda je, že tehdy v roce 1997 jsem neměl moc představu o tom, kdo jsem. Kdo ji v sedmnácti letech má? V tom věku si myslíme, že jsme kompletně definované lidské bytosti, ale ve skutečnosti jsme sotva na začátku života. V dětství nás definují naši učitelé, rodiče, bratři, sestry a pochybné televizní celebrity, mezi nimiž jsme jako rozmačkaná hrouda těsta,

která je neustále tvarována a přetvářena. Právě proto, zejména v našem mládí, je zásadní, abychom byli obklopeni lidmi, jejichž vliv na nás bude pozitivní a kteří mají zájem o rozvoj našich silných stránek, namísto aby nás nechali utápět se v našich slabostech. Teď už to vím. Přál bych si to vědět tehdy.

Nakonec se na kraji úzké silničky objevila červená cedule. Přes zamlžené okno s kapkami deště jsem nedokázal přečíst, co je na ní napsáno, a tak jsem rukávem trička okno otřel. VOJENSKÝ PROSTOR: VŠECHNA VOZIDLA JSOU POVINNA ZASTAVIT. Posadil jsem se a zhluboka se nadechl. Auto zpomalilo. Byla tam další cedule, na níž bylo napsáno CAMP PIRBRIGHT. Za ní už byla vysoká černá brána a za ní strážní budova. A pak jsem uviděl ceduli, kterou jsem hledal: PŘIHLÁŠENÍ NOVÝCH REKRUTŮ ZDE. „Tak jo, mami,“ řekl jsem a snažil se skrýt nervozitu v hlase. „Je to tady.“

Zastavila na krajnici. Vystoupil jsem, vzal si z kufru svou těžkou černou tašku a letmo mámu políbil na tvář. Pokud byla smutná, že mě vidí odcházet, dobře to skrývala. Můj nevlastní otec stáhl okénko, ukázal mi zvednutý palec, řekl: „Hodně štěstí. Uvidíme se,“ a odvrátil pohled.

Než jsem měl možnost přemýšlet, máma byla zpátky v autě, zavřela dveře a otočila klíčkem zapalování. Motor naskočil a já sledoval, jak mizí v šedo zelené krajině. Zastavil jsem se, abych se uklidnil. Bylo to tady. Od toho okamžiku mělo být všechno jinak.

Zhluboka jsem se nadechl, zvedl tašku, přehodil si ji přes rameno a otočil se směrem k tyranskému komplexu budov z červených cihel. Vypadalo to jako vězení nebo možná velká nemocnice. Na vrcholcích zdí se vinuly ostnaté dráty a na vysokých sloupech byly bezpečnostní kamery mířící různými směry. Nikoho dalšího jsem neviděl ani jsem neslyšel žádné hlasy. Cítil jsem se naprosto sám. Bylo to téměř strašidelné.

Nervózně jsem přišel ke strážní místnosti a téměř jsem očekával, že za okýnkem nikdo nebude. Když jsem byl dva kroky od něj, otevřelo se a vykoul z něj hubený chlápek kolem pětadvaceti, který na sobě měl vojenskou uniformu a na nose takové ty kulaté brýle, lennonky. Vykouznil jsem svůj nejlepší, přátelský, okouzlující a odzbrojující úsměv. „Hlásím se do základního výcviku, pane,“ řekl jsem mu.

Voják se na mě podíval, jako by mu ty brýle posral pták.

„Pane? Neříkej mi pane. Pro tebe jsem pan desátník. Jméno?“

„Middleton, pane desátníku,“ řekl jsem. „Královští ženisti.“

Zvedl papír, který mu ležel na stole, a líně jej prohlížel. „Middleton... Middleton... Middleton...“

Přehodil jsem si tašku na druhé rameno a pokusil se nahnat zpátky do ruky nějakou krev. On otočil papír a pokračoval v prohledávání jména po jméně. Poté se velice pomalu natáhl pro druhý papír a začal jej také prohlížet. Zimní vítr mi svištěl okolo krku. Konečně byl hotov.

„Aha,“ řekl. „Anthony. Je to tak? Anthony Middleton?“

„Ano, pane desátníku.“

Prívětivě se na mě usmál. „Tady tě mám!“

Pocítil jsem značnou úlevu. Možná to nakonec nebude tak špatné.

„Máš tady být až příští týden,“ řekl. A v tom s hlasitým klapnutím zabouchnul okýnko.

Byl jsem v takovém šoku, že jsem tam jen tak stál a hleděl na svůj odraz. Při pohledu na sebe sama ve skle jsem viděl dokonalý obraz naivního, vychrtlého pubertáka s modrýma očima a tlustým, černým, srostlým obočím. Pohledný mladík, který neměl ponětí, co dělat. Se svěšenou hlavou jsem vyrazil zpátky na cestu, ale šel jsem jen kousek, než jsem musel znovu položit tašku.

Co jsem měl dělat? Jak jsem sakra mohl poplést datum? Nemohl jsem tomu uvěřit. Moje máma a nevlastní táta už tou dobou byli několik mil daleko. Rozhlédl jsem se po blátivé krajině v marné naději, že bych mohl najít telefonní budku a někomu zavolat. Byly tam stromy bez listů, pár koňů na poli opodál a hejno kdovíjakých ptáků skotačících v dáli. Žádná telefonní budka. A stejně, komu bych volal? Kde bych mohl spát? Neměl jsem žádný spacák ani peníze na ubytování. Možná bych mohl najít suché místo někde stranou u zdi kasáren. Jak jsem ale měl vydržet týden v mokru a bez jídla? Jak jsem měl začít svůj základní armádní výcvik hladový, promočený a nejspíš nemocný?

Najednou jsem měl nepřekonatelnou touhu dostat se tak daleko od armádních budov a tak rychle, jak to jen bylo možné. Místo toho jsem sklopil hlavu, zatnul zuby a vydal se zpátky k černé bráně. Musel jsem najít nějaký suchý přístřešek a mysl jsem, že nejlepší šanci budu mít někde u těch budov. Jakmile jsem se vydal zpět, vymyslel jsem plán. Snažil jsem se myslet pozitivně. Někde blízko muselo být město. Tam bych mohl najít telefonní budku a zavolat mámě. Upřímně, nebyl jsem si jistý, jestli by pro mě přijela, ale město znamená i bezdomovce a bezdomovci mají přístřešky a možná bych mohl...

„Hej!“ zakřičel někdo. „Kam to jdeš?“

Zastavil jsem se a otočil se. Na cestě jsem prošel okolo malé cihlové strážní budky. Nevypadalo to, že by tam někdo byl, ale ze dveří teď vyčuhoval chlap v maskáčích a hulákal na mě.

„Tam nemůžeš, kámo.“

Zastavil jsem se a otočil se zpátky.

„Tohle je vojenskej prostor,“ řekl. „Co tady děláš? Kdo jsi?“

„Bohužel jsem si spletl datum,“ řekl jsem mu s ponížným pokrčením ramen. „Mám přijít až příští týden, takže...“ usmál jsem se, jako by vlastně o vůbec nic nešlo.

„Novej rekrut?“ řekl.

„Ano.“

Zakroutil hlavou a pokývnul zpátky směrem k velké strážní budově. „Jdi tam zpátky a zaklep mu na okno,“ řekl. „Dělá si z tebe prdel.“

O půl hodiny později jsem se ocitl ve velké, nablýskané místnosti a stál tam v řadě s dalšími rekruty. Sešli jsme se tam ze všech koutů britských ostrovů, každý z nás úplně jiný, mladí, uhrovití, umaštění a vlasatí. Nikdo z nás nebyl ve své kůži, ale stejně se všichni zoufale snažili vypadat, jako by byli. Desátník chodil tam a zpátky okolo řad a tiše si nás s nezájmem prohlížel. Klapot jeho podpatků se odrazil od zářivých zdí a nablýskané podlahy. S napřímenou páteří na nás shlížel shora, jeho široká ramena vyplňovala khaki košili tak, že se mu jemně napínala na kůži. Snažil jsem se přestat ho sledovat, ale bylo to nemožné. Jak se ke mně blížil, donutil jsem se pohlédnout před sebe, mírně jsem pozvedl bradu a nafoukl svůj kostnatý hrudník, jak to jen šlo. Desátník se zastavil. Zastavil se přímo přede mnou. Vykulil jsem oči. Srdce se mi zastavilo.

„Jméno?“ řekl.

„Middleton, pane desátníku.“

Otočil se ke mně a sklonil se tak, že měl obličej dva centimetry od mého.

„Middleton,“ zavrčel. „V britské armádě dáváme přednost chlapům se dvěma obočími.“

„Ano, pane desátníku.“

Pokračoval dál. Mé oči ho už nesledovaly. Tvář mi hořela. Měl jsem strach, byl jsem dezorientovaný a přemýšlel jsem, do čeho jsem se to k čertu namočil.

Po pár úvodních slovech od desátníka nás poslali do ubytovacího bloku, abychom se zabydleli. Zavedli nás do velké místnosti s nablýskanými parketami. V jedné řadě za druhou tam byly identické postele s kousavými dekami a dřevěnými skříňkami s otevřenými dvířky. Všechno tam bylo dokonale vycídné. Naprosto bez poskvrny. Poprvé jsem se cítil téměř jako doma: můj nevlastní otec nás vždycky nutil, aby to doma vypadalo takhle. Našel jsem si postel – spodní palandu ve vzdáleném rohu místnosti – a využil příležitosti k tomu, abych si prohlédl ostatní. Muselo tam být tak třicet kluků, někteří byli staří jako já, jiným už bylo něco málo přes dvacet. Uvědomil jsem si, že nejspíš nebyla náhoda, že se na mě desátník tak zaměřil. Vypadal jsem jinak než ostatní. Nebyl jsem jako oni. Bylo to zjevné.

* * *

VĚTŠINA TĚCH MLADÝCH MUŽŮ, kteří toho dne nastoupili do základního výcviku, byli tvrdí kluci z dělnické třídy, kteří vyrostli obklopeni britskou kulturou pití, vzájemného pošťuchování a vytloukání duší jeden z druhého.

Moje dětství takové vůbec nebylo. Poté, co můj otec naprosto nečekaně umřel, 31. prosince 1985, má matka a nevlastní otec

najednou přišli k velké sumě peněz. Ohledně skutečné příčiny otcovy smrti existuje jakýsi zmatek. Nakonec ovšem bylo stanoveno, že měl infarkt. Tento oficiální verdikt znamenal, že mohlo dojít k vyplacení jeho životní pojistky. Moje máma a její nový přítel Dean, který se zjevil prakticky okamžitě poté, co můj otec zesnul, se najednou topili v penězích. Rodina se přestěhovala z domku se třemi pokoji v Portsmouthu do osmipokojového sídla nedaleko Southamptonu.

Všechno bylo najednou jinak. Já i mí bratři jsme si chodili ve značkovém oblečení, vozili nás v drahých autech a chodili jsme do lepších soukromých škol. Máma nás začala skutečně kazit. O jedněch Vánocích nám trvalo tři dny, než jsme rozbalili všechny dárky. Když mi bylo devět, celá rodina se sebrala a odstěhovala do severní Francie. Měli jsme rozlehlý pozemek s velkým domem, který byl kdysi farmou na předměstí města jménem Saint-Lô, dvacet mil od Bayeux. Chodil jsem do velice uznávané katolické školy a vždycky jsem vypadal upraveně a choval se zdvořile a uctivě. Možná až příliš. Lidé zbožňovali, když jsem k nim přišel na návštěvu, jelikož věděli, že bude umyté nádobí. Byl jsem produktem mnohem laskavější a civilizovanější francouzské kultury.

První náznak rozdílu mezi těmi dvěma národy jsem zaznamenal ve Spojeném království na návštěvě mých prarodičů z matčiny strany. Byl tam kluk mého věku, který si vykračoval po ulici a najednou na mě začal civět. Ve Francii pozvednete

čepici, jste zdvořilí a uctiví. Když někoho potkáte na ulici, řeknete: „Bonjour“ a „Ça va?“ A tak jsem řekl: „Jak je?“ Zíral na mě, jako by mě chtěl zabít. Neuvědomil jsem si, že dělá takovou tu stupiditu, kterou dělávali mladí kluci, a zkouší, kdo dřív uhne pohledem. Přišlo mi to strašně divné.

Nemohl jsem se od těch lidí lišit víc. Vyrůstal jsem na místě, kde čtrnáctiletí chodili do barů pít kávu, ne do sebe házet vodku s Red Bullem tak dlouho, dokud neztratí vědomí a nepozvrací se.

OTEVŘEL JSEM TAŠKU, zabral si skříňku a úhledně do ní vyskládal všechny své věci. Pak jsem tak rychle, jak to jen šlo, vzal svou hygienickou taštičku a jednorázové holítko a šel do koupelny. Sundal jsem oranžovou krytku žiletky, podržel holítko pod studenou vodou a pak jej klidnou rukou položil na čelo a potáhnul dolů přes černé chmýří, které spojovalo mé obočí. Když jsem se sklonil, abych pod vodou opláchl žiletku, uslyšel jsem hlas desátníka nesoucí se z nedaleké ubikace. „Fajn, hodíte na sebe hadry na tělocvik, bando,“ zaštěkal. „Za minutu vás chci mít nastoupené na buzeráku.“

Pohlédl jsem do zrcadla, abych zkontrolovat své dílo. Nemohl jsem tomu uvěřit. Nad očima jsem si oholil široký pruh chlupů o šíři žiletky. Dobrá zpráva byla, že jsem měl dvě obočí. Špatná zpráva byla, že jsem vypadal, jako by mě přejela miniaturní

sekačka. „Kurva,“ zamumlal jsem. Běžel jsem zpátky na ubikaci, vyhýbal se cizím pohledům a úšklebkům a co nejrychleji se převlékl do cvičebního úboru, který nám nechali perfektně složený na okraji postele.

Venku na nástupišti jsme se v zelených tričkách a modrých šortkách seřadili do tří zástupů. Jediné, co jsem mohl dělat, bylo modlit se, že si desátník nevšimne, co jsem si provedl s obličejem, a nerozhodne se mě znovu ponižit. Zaujal místo na asfaltu před námi a postavil se s rozkročenýma nohama a rukama za zády.

„Mám pro vás špatnou zprávu, bando,“ řekl a prohlížel si u toho řady obličejů, z nichž se všechny snažily nedat najevo, že jim zimou drkotají zuby. „Máme menší problém. Je vás tady až moc. Nemáme pro vás dost místa, dost postelí. Určitě se teď ptáte: ‚Co to znamená?‘ Znamená to, že někteří z vás budou muset počkat dva týdny a přijít v dalším příjímáči.“

Myslel to vážně? Byla to další bouda? Bylo nemožné to zjistit.

„Takže koho z vás vybereme?“ pokračoval. „Jak zajistíme, aby to bylo fér? Dnešní ráno zahájíme základním přezkoušením z tělocviku. Začneme s během na dva a půl kilometru. Musíte to zaběhnout pod deset minut, pánové. Budete soutěžit, tohle bude závod. A cenou pro vítěze, podotýkám pouze pro vítěze, bude garantovaná postel.“

A tak jsme vypochoďovali z nástupiště a vydali se bludištěm tmavých cihlových budov, dokud jsme nedorazili na letiště

na okraji základny. Jakmile nám byla ukázána startovní čára, začali jsme se strkat o startovní pozici. Už jsem měl dost dobrou představu o tom, kam jsem v tomhle potravním řetězci zapadal. Neměl jsem moc šancí porazit některé z těch starších, větších a vytrénovanějších kluků. Řekl jsem si ale, že se musím dostat aspoň do první půlky.

Během neustálého postrkování – šťouchání loktů, vrážení ramen, posouvání nohou – jsme sledovali instruktora, který si vzal stopky do jedné ruky a do druhé kovovou píšťalku. Jakmile jsem tu píšťalku uslyšel zaječet, vydal jsem se dopředu uprostřed smečky nejlépe, jak jsem dokázal, dal jsem do toho všechno. Cítil jsem tělesné teplo lidí okolo, prokluzování měkké, blátivé trávy pod botami a slyšel zvuky dusajících chodidel a dýchání. Snažil jsem se víc a víc. Zoufale jsem se prodíral tou masou, vrhal se jedním směrem a pak druhým a hledal drobné cestičky mezi těly.

Když jsem byl v půlce trasy okolo letiště, s překvapením jsem si uvědomil, že přede mnou už jsou jen dva kluci. Výhled na ten nádherně volný prostor před námi mě povzbudil. Cítil jsem v sobě příval zuřivé soutěživosti, kterou mi vždycy vštěpoval můj nevlastní otec. Téměř jsem ho viděl, jak tam stojí na kraji letiště ve velkém koženém trenčkotu se svým rotvajlerem a křičí na mě, že do toho nedávám všechno a že musím přidat. Já bych mu kurva ukázal. Předběhl jsem prvního, kapky studeného bláta mi cákaly na nohy a kolena mi

hořela, ale nechal jsem ho bezpečně za sebou. Ještě dvě stě metrů. Proběhl jsem poslední zatačkou. Byl jsem bok po boku s prvním běžcem, naplno jsme sprintovali. Z ničeho nic se mi zjevilo ponížení, které jsem ten den zažil. Představil jsem si, jak se mi můj soupeř vysmívá. Hlavou mi proběhla zběsilá myšlenka: tihle bastardi si myslí, že jsem k ničemu. Myslí si, že jsem nějaký vychrtlý, jednoobočnatý kluk ze střední třídy. Valil jsem se kupředu rychleji a rychleji. Když jsem proběhl cílem, byl jsem celých dvanáct sekund před ním. Nemohl jsem tomu uvěřit. Vyhrál jsem.

Po tom závodě jsem se naplno ponořil do brutálního, matoucího a občas vzrušujícího nového světa. Každý následující den základního výcviku byl bolestivý. Dělali jsme kliky, sedy-lehy, shyby, překážkové dráhy, přespolní běhy s těžkými bergeny (batohy) na zádech. S tím vším a taky s lekcemi vojenského fungování v poli jsme měli sotva minutu sami pro sebe a každou minutu, kterou jsme měli, jsme trávili žehlením oblečení anebo uklízením našich skříněk do bezchybného stavu. Během první inspekce jsem stál vedle své skřínky a desátník se zastavil před klukem vedle mě, devatenáctiletým Ivanem.

„Vypadáte jako pytel sraček,“ zakřičel na něj. „Podívejte se na svoje zasraný boty.“ Když se Ivan podíval dolů, aby viděl, o čem je řeč, desátník ho tak praštil do hrudníku, až jím mrštil o jeho skříňku, která se rozpúlila. Ivan tam ležel v hromadě

třísek a prachu a lapal po dechu jako ryba. Jednu věc jsem věděl jistě: už jsem se nenacházel v Saint-Lô. Musel jsem se zocelit.

Do té doby jsem člověka praštil jenom jednou, a to jen proto, že mě k tomu situace donutila. Všechno se to stalo, když jsem žil s mámou a nevlastním otcem v Southamptonu, krátce předtím, než se naše rodina odstěhovala do Francie. Měl jsem nějaké problémy s klukem, který mě šikanoval. Byl o pár let starší než já a umanut si, že mi život udělá tak mizerný, jak to jen bude možné. Házel mi klacky pod nohy, házel se mnou o zeď a tak nějak obecně mi vyhrožoval a choval se hloupě. Vyhýbal jsem se mu, jak to šlo, ale nevyhnutelně mě to začalo srážet do té míry, že už jsem nadále nechtěl chodit do školy. Když si můj nevlastní otec všiml, že je něco špatně, udělal jsem tu chybu, že jsem mu řekl podrobnosti.

„No a co s tím děláš?“ zeptal se.

„Nic,“ pokrčil jsem rameny.

„Víš o tom učitelé? Řekl jsi jim to?“

„Jasně že ne.“

„Anthony,“ řekl, „poslouchej. Nechci, aby ses vracel do tohohle domu, dokud tomu klukovi jednu nevraziš rovnou mezi oči. Pokud to zítra neuděláš, nechod domů.“

Nemohl jsem uvěřit tomu, co řekl. Ani jsem nevěděl, jak někoho praštit.

„To nemůžu udělat,“ řekl jsem a snažil se vycouvat z obývacího pokoje a utéct k sobě nahoru. „Vždyť vlastně o nic nejde.“